

РЕШЕНИЕ

№ 2172

гр. София, 31.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 3 състав,
в публично заседание на 28.02.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ива Кечева

при участието на секретаря Мариана Велева и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **7629** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от АПК вр. чл. 284 - 286 от ЗИНЗС.

Образувано е по иск, предявен от Д. Т. М., ЕГН [ЕГН], изтърпяващ наказание лишаване от свобода, срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 7000 лв., за периода от 16.11.2012 г. до 23.06.2019 г., за които се твърди, че са настъпили в резултат на незаконосъобразни бездействия на служители на ответната страна.

Ищецът посочва, че от постъпването му в Затвора С. на 16.11.2012 г. е бил подложен на тормоз – постоянна силна музика, която звучала отвсякъде, през деня, във времето, в което има ток. Лишените от свобода усилвали радио и тв приемниците си, пеели и крещели. Ищецът заявява, че това го тормозело, натоварвало и разсейвало. Многократно подавал молби и жалби, но освен бездействие на служителите на затвора, било налице и активно поведение от инспекторите социална дейност /ИСДВР/, които настройвали другите лишени от свобода срещу него и започвал тормоз. В уточняваща молба, ищецът заявява, че обжалва бездействието на служителите на ГДИН, изразяващо се в непредприемане на действия по изпълнение на забраната за силен шум от силна музика в спалните помещения и коридора на 12 група и в карето за престой на открито.

В писмен отговор и в хода на устните състезания по делото, ответникът, представляван от юрк. М., изразява становище за неоснователност и недоказаност на

претенцията. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на СГП изразява становище за неоснователност на предявения иск.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и приетите по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Установява се, че Д. Т. М. е постъпил в Затвора С. на 16.02.2012 г. за изтърпяване на присъда лишаване от свобода. На 25.03.2020 г. е преместен в Затвора П..

Съгласно докладна записка от ИСДВР К., през процесния период ищецът е бил настанен в 12-та група на Затвора С., с изключение на следните периоди: 14.04.2015 г. – 05.01.2016 г., когато е бил настанен в 7-ма група; 18.12.2018 г. – 12.03.2019 г., когато е бил настанен в 3О К.; 15.03.2019 г. – 28.03.2019 г., когато е бил настанен в 7-ма група.

Със заповед № ЛС-04-642/20.11.2018 г., издадена от началника на Затвора С., е утвърден списък на разрешените вещи и предмети, които могат да получават, ползват и държат лишените от свобода. Съгласно приложения списък, сред разрешените за ползване вещи са телевизор и портативни радиоприемник и аудиоплеър.

В докладна записка от 24.09.2021 г. до началника на Затвора С., мл. инспектор П. е посочил, че е служител в затвора от 1995 г., а от 2007 г. е постови в 12 група през повечето от дежурствата му. Заявил е, че няма спомен за оплаквания от лишени от свобода за силна музика, вкл. и от М., в периода от 16.11.2012 г. до 04.07.2019 г.

В докладна записка от 24.09.2021 г. до началника на Затвора С., мл. инспектор В. е посочил, че е служител в затвора от 2009 г., а от 2015 г. е постови в 12 група през по-голямата част от периода. Заявил е, че няма спомен за оплаквания от лишени от свобода за силна музика, вкл. и от М., в периода от 16.11.2012 г. до 04.07.2019 г. Посочил е, че има спомен, че през посочения период М. работил като библиотекар и през деня основно е пребивавал на работното си място. Също така инспекторът си спомнял, че при извършено претърсване на лишения от свобода били открити забранени вещи.

Установява се, че със заповед № 469/18.11.2019 г., издадена от началника на Затвора С., на Д. Т. М. е наложено наказание „писмено предупреждение“, затова че при извършено претърсване на 24.10.2019 г. в спално помещение № 8 на 12-та група, под леглото му са открити забранени вещи. Към заповедта са приложени документите, съставени в хода на производството по издаване на заповедта, които няма да се обсъждат от съда, като неотнормирани за предмета на спора, тъй като касаят обстоятелства, осъществени извън процесния период. По същото съображение, неотнормирани за спора по настоящото дело са и доказателствата, приети по приложеното за послужване адм. д. № 56/2020 г. по описа на АССГ.

По делото са изслушани показанията на свидетелите С. Н. Н. и П. И. П., които съдът възприема като ясни и непротиворечиви, като при преценката им отчита, че е налице хипотезата на чл. 172 от ГПК, доколкото са налице висящи производства между ответника и С. Н. Н..

Свидетелят Н. заявява, че през м. септември 2015 г. бил настанен в Затвора С., 12 група, където бил настанен и ищецът. Около една година, 2019 г. – 2020 г., пребивавали заедно с Д. в 8 спално помещение. Имало период, през който други лишени от свобода изкарвали телевизора си в края на коридора и пускали силна музика. Килията, в която били настанени Н. и М., била на 4, 5 метра от края на коридора, тоест от мястото, където пускали музика. Свидетелят посочва, че той и ищецът многократно правили забележки на лишените от свобода, но без резултат.

Това бил дълъг период, месеци – два, три, четири месеца, почти всеки ден, особено след 4, 5 часа вечерта до 8 часа докато легнат. Д. непрекъснато се оплаквал, както на надзорния състав, така и на социалния работник. Пишел жалби, като по този повод имали събрание със социалния работник и съвета на колектива. Н. посочва, че е възможно по жалба на ищеца да е имало претърсвания на целия етаж за някакви музикални говорители, тонколони, саморъчно направени. Надзирателят се намирал на 60 метра от тяхното помещение и на 70 метра от мястото, където пускали музика и се случвало, когато някой се оплаче, постовият надзирател да направи забележка, но музиката спирала за 15 - 20 минути и след това пак била пускана. Останалите лишени от свобода не можели да спят и до почиват, защото постоянно се оплаквали. Музиката била „чалга“ и с некачествено звучене, което допълнително влошавало положението, а М. непрекъснато се оплаквал, ставал нервен, карал се с хората, които пускали музика, но не можел да направи нищо.

П. П. посочва, че доколкото има спомен, в 12-та група на Затвора в С. е пребивавал около 4 години, до 2019 г. лятото. Заявява, че е имало музика в 12-та група, но прекомерен шум не. В случай че някой е усилил телевизор, след забележка от страна на надзора, всичко се прекратявало. Свидетелят твърди, че няма спомени за сериозно безпокойство. Случвало се съседите да пуснат по-силно телевизора, но след забележки това се преустановявало. Заявява, че затворът е строг и там нямало тонколони и усилватели, тъй като тези вещи не са били разрешени. В случай че някой използвал непозволенни вещи, те се конфискували и следвало наказание. Свидетелят посочва, че не се е налагало да има намеса от надзора, тъй като не е имало такива случаи на сериозен шум. Единствено се случвало да има усилен телевизор, но това се прекратявало при забележка.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Искът за присъждане на обезщетение е предявен от процесуално легитимирано лице, което твърди, че в периода от 16.11.2012 г. до 23.06.2019 г., през който е излежавал присъда лишаване от свобода в Затвора С., е претърпял неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразно бездействие на длъжностни лица от администрацията на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", което е юридическо лице към Министерство на правосъдието, с териториални структури, включващи затворите - чл.12, ал.3 ЗИНЗС.

Искът е предявен срещу надлежен ответник по чл.205 АПК вр. с чл.285, ал.1 от ЗИНЗС – Главна дирекция “Изпълнение на наказанията“ – юридическо лице, осъществяващо прякото ръководство и контрол върху дейността на местата за лишаване от свобода, с териториални служби, каквито са затворите.

Материалноправната уредба на твърдяното право се съдържа в чл.284, ал. 1 ЗИНЗС, който предвижда, че държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл.3. Разпоредбата на чл.3 поставя изисквания към условията, при които се поставят осъдените лица.

Основателността на предявения иск предполага установяване на наличие на следните материалноправни предпоставки: 1) акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с които се нарушава чл.3 от ЗИНЗС; 2) настъпила неимуществена вреда в правната сфера на ищеца в резултат на нарушението; 3) неимуществената вреда се предполага до доказване на противното по

силата на оборимата презумпция, въведена с чл.284, ал.5 от ЗИНЗС.

В чл. 3, ал. 1 ЗИНЗС се съдържа забрана осъдените да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Според втората алинея за нарушение на ал.1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода, изразяващи се в липса на достатъчна жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждаат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Изброяването е неизчерпателно.

Отговорността на държавата за причинените вреди по чл.284, ал.1 от ЗИНЗС е обективна и освобождава ищеца от тежестта да доказва вина на конкретно длъжностно лице. Обективният неин характер означава още, че държавата отговаря за вредите, причинени от нейните органи или длъжностни лица при изпълнение на административната дейност, които са последица от незаконосъобразните им актове, действия или бездействия, без значение дали са виновно причинени.

Предмет на разглежданата искова претенция е обезщетяване на претърпени от Д. М. неимуществени вреди – неудобство, тормоз, напрежение, като последица от проявите форми на нарушение на чл.3 от ЗИНЗС вр. с чл.3 КЗПЧОС: непредприемане на действия във връзка с наличие на силна музика в помещения на затвора.

В чл.3 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи е прокламирано, че никой не може да бъде подлаган на мъчение, на жестоко, безчовечно или унижаващо отношение. По отношение на лицата, изтърпяващи наказание за извършени углавни престъпления, във вътрешното законодателство на страната това основно право е регламентирано с нормата на чл.3, ал.1 от ЗИНЗС, предвиждаща че осъдените не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко или нечовешко отношение. На това право на лишените от свобода съответства насрещното административно задължение, при изпълнение на наказанията да бъдат осигурени условия, обезпечаващи поддържането на физическото и психическото здраве и зачитане на правата и достойнството им (чл.2, т.3 от ЗИНЗС). „Нечовешкото“ или „унижаващо“ отношение предполага страдание или унижение, достигащи отвъд неизбежния елемент на страдание и унижение, свързан с дадена форма на легитимно третиране или наказание. Мерките за лишаване от свобода, според ЕСПЧ, могат често да съдържат такъв елемент, като държавата трябва да осигури на лишеното от свобода лице условия, които са съвместими с уважението към човешкото достойнство, така че начинът и методът на изпълнение на мярката да не го подлагат на стрес и трудности с интензивност, която надминава неизбежното ниво на страданието, свързано със задържането.

Ищецът обосновава исквата си претенция с твърдения за наличие на силна музика в 12-та група на Затвора С. в периода от 16.11.2012 г. до 23.06.2019 г., срещу което от надзорния състав не били предприемани мерки.

От събраните по делото писмени и гласни доказателства не се установи по категоричен начин, че през процесния период в помещенията и в коридора на 12-та група на затвора, а и на открито, е пускана силна музика, а надзорният състав не е предприемал необходимите мерки за прекратяването на тези действия.

Съгласно показанията на свидетеля Н., в коридора на 12-та група лишени от свобода пускали силна музика от телевизор, което се случвало почти всеки ден, особено след 16 ч. до 20 ч. Свидетелят не посочва конкретен период, през който е продължавало пускането на силна музика, като твърди, че се е случило през 2019 г. – 2020 г., за два, три, четири месеца. Същевременно, свидетелят П. посочва, че в периода, в който е бил настанен в 12-та група, до 2019 г., не е имало силна музика. Случвало се е да има посилен шум от телевизор, но при забележка от надзорния състав това нарушение било прекратяване. Следователно, от свидетелските показания не се установява по несъмнен начин, че през процесния период, в Затвора С. ежедневно е било нарушавано спокойствието на лишените от свобода от силна музика. Напротив, свидетелят Н., който излежава присъдата си от 2015 г., посочва, че силна музика е имало за период от няколко месеца, през 2019 г. – 2020 г., от което следва, че твърденията за наличието на сериозен и нетърпим шум в периода от 16.11.2012 г. до 23.06.2019 г. се опровергава от изслушаните гласни доказателства. Представените по делото докладни записки от служители на Затвора С., неоспорени от ищеца, също сочат, че по време на дежурствата им в 12-та група по време на процесния период, същите не си спомнят случаи, в които е имало силна музика и за постъпвали оплаквания в тази насока от лишени от свобода.

На следващо място от приетите по делото доказателства не се установи, че през процесния период администрацията на Затвора С. е бездействала по отношение на изискването за осигуряване на нормални условия, като не е предприела действия срещу наличието на силна музика. От показанията на свидетеля Н. се установява, че в моментите, в които той и ищецът са били обезпокоявани от силна музика, съответният постови служител се е намирал далеч от мястото на шума и съответно при оплакване са предприемани мерки по преустановяване на нарушението. От свидетеля се посочва, че ищецът многократно е подавал жалби срещу силната музика, но не се твърди, че по тези жалби не са предприемани действия от компетентните служители. Напротив, Н. посочва, че доколкото си спомня, именно във връзка с жалба на М., в затвора са извършени претърсвания за забранени вещи, както и са свиквани събрания и обсъждания в колектива. Същевременно, свидетелят П. заявява, че при наличие на по-висок шум служителите от надзорния състав са предприемали действия по прекратяването му. Дори да се приеме, че в затвора С., през процесния период, е имало случаи на силен шум, то приетите по делото доказателства сочат, че същите са били по-скоро инцидентни, а служителите са реагирани и са вземали мерки по преустановяването им. Следователно недоказано е твърдението за допуснато от ответника нарушение на чл. 3 ЗИНЗС, изразяващо се в непредприемане на действия срещу наличието на силна, нарушаваща спокойствието на лишените от свобода, музика, пускана от други лишени от свобода. Действително, съгласно чл. 284, ал.5 от ЗИНЗС настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното, но единствено при наличието на нарушение на някоя от посочените в чл.3 от ЗИНЗС хипотези, каквото в случая не бе установено въз основа на приетите по делото писмени и гласни доказателства.

По гореизложените съображения съдът приема, че в случая не е установено твърдяното незаконосъобразно бездействие на ответника, поради което и искът за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 7 000 лв., поради непредприемане на действия срещу пусканата от други лишени от свобода силна музика, в помещения на Затвора С., в периода от 16.11.2012 г. до 23.06.2019 г., следва

да се отхвърли като неоснователен.

Съгласно чл. 286, ал. 2 от ЗИНЗС, когато искът бъде отхвърлен изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разносните по производството. От анализа на цитираната норма следва извод, че в производството по чл. 284 и сл. от ЗИНЗС, в хипотезата на изцяло отхвърлен иск, ищецът дължи разносните, свързани с производството - за държавни такси, експертизи и т. н., но не и за адвокатски и юрисконсултски възнаграждения. Ето защо на искането на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е неоснователно.

Воден от горното Административен съд София – град, I-во отделение, 3 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Д. Т. М., ЕГН [ЕГН], иск срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди, в размер на 7 000 лв., поради непредприемане на действия срещу пусканата от други лишени от свобода силна музика в помещения на Затвора С., в периода от 16.11.2012 г. до 23.06.2019 г.

Решението може да бъде обжалвано пред тричленен състав на Административен съд София – град, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: